

ใบความรู้ การหาข้อคิดจากการอ่าน

การหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

คือการหาข้อคิดหรือคติสอนใจจากเรื่องที่อ่านว่าเรื่องนั้นๆ ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์อะไรบ้าง แล้วจึงนำข้อคิดนั้นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การหาข้อคิดจากการอ่านหนังสือต่างๆ เช่น การอ่านนิทาน บทความ สารคดี ควรอ่านตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง แล้วทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง และจับใจความสำคัญ หรือประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนต้องการให้ข้อคิดกับผู้อ่าน

ตัวอย่าง การหาข้อคิดจากการอ่านนิทาน

เรื่อง ไก่ฟ้ากับสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์

มีสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์ตัวหนึ่ง เดินผ่านมาเห็นไก่ฟ้าเกาะอยู่บนกิ่งไม้สูงข้างทาง และมันก็อยากกินไก่ฟ้าเป็นยิ่งนัก จึงคิดหาอุบายแล้วเอ่ยขึ้นว่า “ไก่ฟ้าเอ๋ย ท่านช่างเป็นสัตว์ที่งดงามนัก ปีกของท่านมีสีสันสดใสหลายสี ปากก็งดงามไม่เหมือนใคร อยากรู้จริงๆ ว่าถ้าท่านหลับตา แล้วยังจะงามอยู่หรือไม่” ไก่ฟ้าได้ฟังคำยอกย้อก็หลงเคลิบเคลิ้ม รีบหลับตาอวดทันทีที่สุนัขจิ้งจอกก็รีบฉวยโอกาสนั้นกระโดดจับตัวไก่ฟ้าไว้ได้ เมื่อไก่ฟ้าพลาดท่า แต่ก็ยังมีสติ จึงเอ่ยขึ้นว่า “จิ้งจอกเอ๋ย ก่อนตายข้าอยากฟังเสียงอันไพเราะของท่าน อีกครั้งได้ไหม” สุนัขจิ้งจอกได้ฟังคำบอຍยอกย้อก็หลงกล รีบอ้าปากเห่าคำราม ไก่ฟ้าจึงรีบหนีจากไปทันที

นิทานอีสป

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

สุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์ออกอุบายจะกินไก่ฟ้า โดยพูดจาหลอกล่อให้ไก่ฟ้าหลงเชื่อ เมื่อไก่ฟ้าหลงเชื่อจึงจับเพื่อจะได้กินเป็นอาหาร แต่ไก่ฟ้ามีสติคิดหาทางแก้ไข จนหลุดพ้นจากการเป็นเหยื่อของสุนัขจิ้งจอกไปได้

ข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

คำยอกย้อบั่นทำให้คนหลงเคลิบเคลิ้มจนไม่ระวังตนได้เสมอ

ใบงานที่ ๑๒

ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน

คำชี้แจง อ่านนิทาน เรื่อง ลุงเต่าใจอารี แล้วเขียนอธิบายข้อคิดจากการอ่าน

ลุงเต่าใจอารี

ในป่าใหญ่แห่งหนึ่งมีความสงบเงียบและสวยงาม ใกล้ๆกันนั้นมีหนองน้ำที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชน้ำ ไม้ใต้น้ำนานาชนิดขึ้นอยู่เรียงรายขึ้นฉ่ำใจ และยังเป็นแหล่งที่อยู่ของสัตว์น้ำหลายชนิด เช่น กุ้งน้อย ปลา ปู หอย และลุงเต่าผู้มีใจอารีและเป็นที่รักของบรรดาสัตว์ทุกตัว สัตว์ทุกตัวอยู่รวมกันด้วยความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ฤดูกาลเปลี่ยนผันไป ปีนี้ความแห้งแล้งมาเร็วกว่าที่คิด น้ำในหนองน้ำเริ่มเหือดแห้งลง สัตว์น้ำทุกตัวเริ่มกังวลใจ ลุงเต่าผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าอาวุโสที่สุดจึงเรียกประชุมสัตว์น้ำทุกตัว เพื่อหาหนทางแก้ไขเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สัตว์ทุกตัวร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าพวกเราควรหาที่อยู่แห่งใหม่ให้เร็วที่สุด ก่อนที่น้ำจะแห้งจนหมดหนองน้ำ ลุงเต่าจึงบอกกับสัตว์ทุกตัวว่าพวกเราต้องรีบอพยพไปยังฝั่งอีกด้านของหนองน้ำ เพราะเคยไปบริเวณนั้นมาก่อนเคยเห็นว่ามีหนองน้ำอีกแห่งหนึ่งน่าจะเป็นที่อยู่ใหม่ของเราได้ กุ้งน้อย ปลา ปู และหอยต่างตื่นตระหนกว่าพวกตนจะไปได้อย่างไร ลุงเต่าจึงพูดขึ้นว่า “ ไม่ต้องกลัวพวกเราต้องไปด้วยกัน ฉันจะเป็นผู้พาไปเอง ”

ลุงเต่าออกนำหน้าตามมาด้วยปู หอย ส่วนปลาตะเกียบตะกายตามมา ดูแล้วช่างเป็นภาพที่ทรมานใจเหลือเกิน ในที่สุดลุงเต่าตัดสินใจให้ปลาคาบทางของตนส่วนปูก็หนีบหางของลุงเต่าด้วย ส่วนกุ้งน้อยนั้นลุงเต่าใช้ปากคาบเอาไว้ และคลานตัวมเตี้ยมไปด้วยกัน โดยมีเจ้าหอยตามมาติดๆ

ในที่สุดความหวังก็เป็นจริง ลุงเต่าสามารถนำสัตว์ทั้งหลายเดินข้ามมายังอีกฝั่งได้สำเร็จ และได้พบหนองน้ำแห่งใหม่ที่อุดมสมบูรณ์จริงๆ สัตว์ทุกตัวต่างเรีงรำมีความสุขเพราะลุงเต่าผู้มีใจอารีช่วยเหลือสัตว์ทุกตัวเอาไว้นั่นเอง

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๑๒
ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน

ลุงเต่าใจอารี

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน คือ

.....

ข้อคิดนี้จะนำไปใช้ในเรื่องใด

.....

ใบงานที่ ๑๓
ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน

คำชี้แจง อ่านนิทาน เรื่อง ค้างคาวเลือกพวก แล้วเขียนอธิบายข้อคิดจากการอ่าน

ค้างคาวเลือกพวก

ค้างคาวนั้นถือว่าตนมีปีกเหมือนนก และก็มีหูเหมือนสัตว์ อื่นๆ ทั่วๆ ไป ดังนั้นเมื่อนกยกพวกไปต่อสู้กับสัตว์อื่นๆ ค้างคาวก็ขอตัวไม่เข้าข้างฝ่ายใดโดยทำตัวเป็นกลาง แต่เมื่อพวกของนกมีท่าทีว่าจะชนะ ค้างคาวก็ประกาศตัว ไปเข้ากับฝ่ายนก

ต่อมาพวกนกจะพลาดท่าเสียทีแก่สัตว์อื่นๆ ค้างคาวก็ผละจากนกไปเข้าพวกกับสัตว์อื่นๆ ต่อมานกต่อสู้จนใกล้จะได้ชัยชนะ ค้างคาวก็กลับมาอยู่ข้างฝ่ายพวกนกอีก เมื่อนกกับสัตว์อื่นๆ ทำสัญญาสงบศึกและเป็นมิตรต่อกัน ทั้งสองต่างก็ขับไล่ค้างคาว ไม่ยอมให้เข้าพวกด้วย ค้างคาวอับอายจึงไปซ่อนตัวอยู่ในถ้ำ จะออกจากถ้ำไปหาอาหารในเวลากลางคืนเท่านั้น

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๑๓
 ซึ่มทราบข้อคิดจากนิทาน

ค่างควเลือกพวก

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน คือ

.....

ข้อคิดนี้จะนำไปใช้ในเรื่องใด .

.....